अनुयात्रिकः [अनुयात्रा अनुगमनमस्त्यस्य ठन्] A follower, attendant; यावदनुयात्रिकान्समेत्य निवेशयेयम् Ś. 1, 2.

अनुयानम् Following.

अनुयायिन् *a.* [P. III. 2. 78] 1 Following; attending, consequent. तत् त्रिकालहितं वाक्यं धर्म्यमर्थानुयायि च Rām. 5. 51. 21. वसिष्ठधेनोरनुयायिनं तमावर्तमानं वनिता वनान्तात् R. 2. 19. –2 Like, similar. –3 Following a principal person as a teacher (मुख्यस्य अनुगन्ता शिशुः) –*m.* A follower (lit. & fig.); रामानुजानुयायिनः followers of the doctrines of R.; a dependent or attendant; न्यषेधि शेषोऽप्यनुयायिवर्गः R. 2. 4.

अनुयाजः [यज्–घञ्, कुत्वाभावः P. VII. 3. 62] A part of a sacrficial ceremony (यज्ञाङ्गम्); secondary or supplementary sacrificial rite; usually written अनूयाज q. v. –**Comp.** –**प्रसवः** permission to perform an Anuyāja. –**प्रैषाः** the formulae belonging to the Anuyāja.

अनुयुज् 7 A. 1 To ask, question; किं वस्तु विद्वन्गुरवे प्रदेयं त्वया कियद्वेति तमन्वयुङ्क्त R. 5. 18; अन्वयुङ्क्त गुरुमीश्वरः क्षितेः 11. 62; स्वजनस्य वार्तमयमन्वयुङ्क्त च Śi. 13. 68. –2 To examine (as an accused), put on trial; प्राड्विवाकोऽनुयुञ्जीत विधिनानेन सान्त्वयन् Ms. 8. 79, 259. –3 To impart or give, as instruction. –4 To order, enjoin. –5 To select as husband. –6 To request, beg; धार्तराष्ट्रं सहामात्यं स्वयं समनुयुङ्क्ष्महे Mb. 5. 72. 3.

अनुयुक्त *p. p.* 1 Asked, questioned, examined, ordered &c. –2 Censured, reproached. –3 Learning from a hired teacher (भृतकाध्येता), See अनुयोक्तृ.

अनुयुक्तिन् *a.* [अस्त्यर्थे इनि] One who has ordered, examined; cf. गृहीतिन्, अधीतिन्.

अनुयुगम् *ind.* According to the Yuga; फलन्त्यनुयुगं लोके प्रभावश्च शरीरिणाम् Ms. 1. 84.

अनुयुञ्जक *a.* Jealous यथैषां वक्तुमिच्छन्ति नैर्गुण्यमनुयुञ्जकाः Mb. 12. 299. 23.

अनुयोक्तृ *m.* An examiner, interrogator; inquirer; a teacher, especially hired or mercenary (भृतकाध्यापक). अनुयोक्ता च यो बिप्रो अनुयुक्तश्च भारत Mb. 13. 23. 17.

अनुयोगः 1 A question, inquiry, examination; याऽस्मि साऽस्म्यनुयोगो मे न कर्तव्यः कथञ्चन Mb. 13. 93. 82. अनियन्त्रणानुयोगस्तपस्विजनः Ś. 1; निगृह्यानुयोगे P. VIII. 2. 94; वार्ता°मधुराक्षरया च वाचा R. 13. 71. –2 Censure, reproof, punishment; नानुयोगा ब्राह्मणानां भवन्ति Mb. 3. 192. 56. –3 Solicitation. –4 Exertion, effort; अनुयोगं विना तैलं तिलानां नोपजायते Pt. 2. 140. –5 Religious meditation; spiritual union. –6 Comment. –**Comp.** –**कृत्** 1 an interrogator. –2 a teacher, spiritual preceptor (अनुयोगं कृन्तति प्रश्नविषयसंशयं छिनत्ति).

अनुयोगिन् *a.* 1 What combines or unites; connected with, situated in or on. –2 Examining, questioning.

अनुयोज्य *pot. p.* Fit to be questioned, asked; asked with a reproof. ममेदमिति यो ब्रूयात्सोऽनुयोज्यो यथाविधि Ms. 8. 31. –**ज्यः** A servant; obedient and humble servant; उभाभ्यामपि वासवानुयोज्यो दुष्यन्तः प्रणमति Ś. 7.

अनुयोजनम् A question, inquiry.

अनुरञ्ज् 4 U. 1 To be red; भृशमन्वरज्यदतुषारकरः Śi. 9. 7. (became red or attached). –2 To be delighted, find pleasure; तव प्रकीर्त्या जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च Bg. 11. 36. –3 To be attached or devoted to, be fond of, love, like (with acc. or loc.); समस्थमनुरज्यन्ति विषमस्थं त्यजन्ति च Rām.; अशुद्धप्रकृतौ राज्ञि जनता नानुरज्यते Pt. 1. 301; भ्रातुर्मृतस्य भार्यायां योऽनुरज्येत कामतः Ms. 3. 173. –*Caus.* 1 To make red, redden, dye, colour; सरसकिसलयानुरञ्जितैर्वा Śi. 7. 64, 8. 17, 12. 68; Dk. 168; Ki. 4. 27, 12. 23. –2 To attach oneself to, please, gratify, conciliate, keep contented or satisfied; अनुरक्तः प्रजाभिश्च प्रजाश्चाप्यन्वरञ्जयत् Rām.; कष्टं जनः कुलधनैरनुरञ्जनीयः U. 1. 14; शिष्यगुणानुरञ्जितमनसम् Pt. 1 pleased, gratified.

अनुरक्त *p. p.* 1 Reddened, dyed, coloured; सन्ध्यानुरक्ते जलदे दीप्ता विद्युदिवोज्ज्वला Rām. 6. 111. 88. कुण्डलमणिप्रभानुरक्तगण्डस्थलः K. 170. –2 Pleased, contented; loved, beloved; loyal, loyally devoted; अनुरक्तः शुचिर्दक्षः Ms. 7. 64; गुणानुरक्तामनुरक्तसाधनः Ki. 1. 31 having all means favourable to him; –3 Glowing; तापानुरक्तमधुना कमलं ध्रुवमीहते जेतुम्। Nāg. 3. 10. °प्रजः–लोकः beloved by people; attached or devoted to, fond of (with loc. or acc.); अपि वृषलमनुरक्ताः प्रकृतयः –अथ किम्–चन्द्रगुप्ते दृढमनुरक्ताः प्रकृतयः Mu. 1; कथं वसन्तसेना आर्यचारुदत्तमनुरक्ता Mk. 1; एषा भवन्तमनुरक्ता Ś. 6. 19; अलभ्यमनुरक्तवान् कथय किंनु नारीजनम् Mu. 6.

अनुरक्तिः *f.* Love, attachment, devotion, affection. Pt. 2.

अनुरञ्जक *a.* Gratifying, pleasing.

अनुरञ्जनम् Conciliating, satisfying, gratifying, pleasing, keeping contented; युक्तः प्रजानामनुरञ्जने स्याः U. 1. 11.

अनुरञ्जित *p.p.* Pleased, conciliated, kept contented &c.

अनुराग *a.* Become red, reddened. –**गः** 1 Redness. –2 Devotion, attachment, contentment, loyalty (opp. अपरागः); love, affection, passion (with loc. or in comp.); आविर्भूतानुरागाः Mu. 4. 21; कण्टकितेन प्रथयति मय्यनुरागं कपोलेन Ś. 3. 14; R. 3. 10; बहलानुरागकुरुविन्ददलप्रतिबद्धमध्यमिव दिग्वलयम् Si. 9. 8. °इङ्गितम् a gesture or external sign expressive of love; प्रसादस्तु शब्दः स्यादनुरागजः Ak.

अनुरागिन्, अनुरागवत् *a.* 1 Attached, enamoured, impassioned, inspired with love; स वृद्धस्तस्यामतीवानुरागवान् H. 1; सा केनापि वणिक्पुत्रेण सहानुरागवती बभूव *ibid.* –2 Causing or inspiring love. –**णी** Personification of a musical note.

अनुरणनम् 1 Sounding conformably to; a continuous tinkling echo produced by the sounds of bells, anklets &c. –2 The power of words called व्यञ्जन q. v.; the meaning suggested by what is actually stated; क्रमलक्ष्यत्वादेवानुरणनरूपो यो व्यङ्ग्यः S. D. 4.

अनुरतिः *f.* Love, attachment.